

Жива и живица
Народна револуција

Muzej revolucije naroda Hrvatske
Zagreb, Trg žrtava fašizma b. b.

ŽENA U LIKOVNOJ UMJETNOSTI NARODNE REVOLUCIJE

Izložba iz fundusa Muzeja revolucije naroda Hrvatske

Zagreb, 9. VI - 9. VII 1978.

Izložba je posvećena 35. obljetnici održavanja Prve konferencije
Antifašističkog fronta žena Hrvatske

U povodu obljetnice Prve konferencije Antifašističkog fronta žena Hrvatske smatrali smo da bi jedna izložba tematski posvećena ženi u NOB-i, najizravnije obilježila ovaj jubilej, tim prije što postoje brojna umjetnička svjedočanstva njenog prisustva i djelovanja.

Iako je ženski lik od antike do naših dana jedna od poštovanih i bitnih tema umjetničkih preokupacija, najrazličitijeg pristupa i izraza u svjetskoj i domaćoj umjetnosti, zasebnost umjetnosti NOB-e, a s tim u vezi i njenih sadržaja, izdvaja se iz konteksta tradicionalnog razmatranja umjetnosti. U apokaliptičnim vizurama jednog rata, ugrožene ljudskosti i njenih vrijednosti, kada naši narodi ustaju da brane pravo na život i slobodu, javlja se osebujno umjetničko djelovanje kao mjesto nade, volje za životom i pobjedom smrti kao sugestivna memorija vremena. I lik žene našao je značajno mjesto u ovim likovnim djelima, da bi danas dostojanstveno ilustrirao njen heroizam, svijest i ulogu. Žena je sada umjetnikov sudrug, borac s puškom u ruci, žrtva rata i fašističkog terora, ali istovremeno i žena-majka, predana bolničarka. Ostali su nam tako sačuvani likovni zapisi Murtićevih, Pricinih i Radauševih mladih partizanki, žene iz zbjegova Hermana, Tiljka, Baćea, Vitaljića, žene žrtve fašističkog terora Detonija, Postružnika, Weilera, Potočnjaka, žene-seljanke i radnice Mraza, Rajkovića, Maurovića, žene-majke Šimage i Zupe. Njima pribrajamo i sedam umjetnica-partizanki: Cvijetu Job, Lelu Čermak, Stellu Skopal, Gretu Čaće, Vojku Ružić, Boženu Vilhar Žirovnik i Jelenu Štark, od kojih je na ovoj izložbi prezentirano prvih pet, djela kojih posjeduje MRNH.

U okviru teme nastojali smo izložiti prvenstveno još neizlagana djela, tamo gdje nam je to materijal dopuštao, kako bismo dopunili i obogatili već postojeće vrijednosti i sadržaje.

Dolores Ivanuša

Frano Baće

Rođen je u Pakoštanima kod Zadra 1911. godine. Umjetničku akademiju završio je u Zagrebu. Po odluci KPJ od 1942. godine radi na poluoslobođenom teritoriju Srbije, a od 1944. godine u Glavnom štabu Srbije. Profesor je Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.

- **1. I žene su uzimale pušku**
(pred Kuršumlijom, listopad 1944.)
tuš, pero, 235 x 310 mm
sign. olovkom d. d.: Baće

- 2. Žene u zbjegu** (Kopaonik, rujan 1944.)
tuš, kist, pero, 259 x 217 mm
sign. 1. d.: Baće

Ive Čaće

Rođen je u Vodicama 1903. godine. Slikar je samouk. Od 1941. godine zatočen je u logoru u Italiji. Poslije kapitulacije Italije odlazi u NOB-u. Bio je član Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana u NOB-i.

Umro je u Zagrebu 1947. godine.

■ 3. Izvlačenje ranjenika (1944. godina)
tuš, lavirani tuš, pero, kist, 238 x 321 mm
sing. nema

Greta Čaće

Rođena je u Belišću 1912. godine. Završila je nižu gimnaziju. U prosincu 1942. godine odvedena je u logor na Rabu. Nakon oslobođenja logora rujna 1943. odlazi u NOB-u. Radi u tehničarstvu Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a, posebno na izdavanju brošura, lista »Naša pozornica«, Početnice i dr. Slikar je samouk.

■ 4. Vera Vejvoda (Topusko, 1944.)
smeđa kreda, 320 x 245 mm
sign. nema

Lela Čermak

Rođena je u Karlovcu 1921. godine. Kao sekretar SKOJ-a na Akademiji likovnih umjetnosti uhapšena je 1942. godine. Po oslobađanju, već slijedeće 1943. godine odlazi u NOB-u. Isprva radi u redakciji lista »Naprijed«, a poslije u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a u Topuskom. Izlagala je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Diplomirana je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1954. godine.

■ 5. Na bijegu (Kordun, svibanj 1944.)
tuš, pero, 405 x 290 mm
sign. d. d.: Lela V 1944

Marijan Detoni

Rođen je u Križevcima 1905. godine. Akademiju likovnih umjetnosti diplomirao je u Zagrebu 1929. Studijski boravio u Parizu i Italiji. Bio je član »Zemlje«. Od početka ustanka radi ilegalno, a 1943. godine odlazi u NOB-u. Radio je u Agitpropu CK KPH, redakciji lista »Borbe«. Bio je član AV-NOJ-a i ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u vrijeme NOB-e. Član je Jugoslaven-ske akademije znanosti i umjetnosti i umirovljen profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.

- **6. U skloništu** (Karlovac, jesen 1941.)
olovka, 174 x 209 mm
sign. l. d.: MDetoni; d. d.: 1944 3

- 7. U zakloništu** (Karlovac, jesen 1941.)
litografija, 252 x 200/351 x 250 mm
sign. ispod tiska olovkom l. d.: 12. »U zakloništu« (lit.
1941.) 8/9; d. d.: Detoni; sign. na otisku d. d.: Det

Zvonko Glad

Rođen je u Srpskim Moravicama 1925. godine. Sudjelovao je u NOB-i od 1942. godine. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu.

Umro je u Zagrebu 1952. godine.

■ 8. **Dalmatinka** (Šibenik, travanj 1945.)
tuš, pero, 443 x 309 mm
sign. d. d.: Z. Glad IV-45 Šibenik

Oskar Herman

Rođen je u Zagrebu 1886. godine. Slikarstvo je studirao u Münchenu, Berlinu i Parizu. Godine 1941. odveden je u logor u Italiji (Ferramonti-Tarsia, Calabria), zatim je kratko vrijeme bio u partizanskim jedinicama Italije, pa u koloniji umjetnika-partizana iz Hrvatske u Cozzanu, a zatim je bio dodijeljen Kulturno-umjetničkom odjelu ZAVNOH-a na oslobođenom teritoriju Hrvatske.

Umro je u Zagrebu 1974. godine.

- 9. **Žena dalmatinskog zbjega** (St. Maria di Bagni, siječanj/veljača 1944.)
olovka, 408 x 330 mm
sign. d. d.: Žene dalmatinskog zbjega
O. Herman 1944. St. Maria di Bagni

- 10. **Žene zbjega** (St. Maria di Bagni, siječanj/veljača 1944.)
lavirani tuš, bijela boja, kist, 450 x 390 mm
sign. d. d.: O. Herman 44 Zbjeg

- 11. **Dalmatinski zbjeg pred ambulantom** (St. Maria di Bagni, siječanj/veljača 1944.)
olovka, 329 x 400 mm
sign. l. d.: Dalmatinski zbjeg »ambulanta« St. Maria di Bagni 1944.; d. d.: O. Herman

- 12. **Zbjeg u Italiji** (St. Maria di Bagni, siječanj/veljača 1944.)
lavirani tuš, kist, 505 x 613 mm
sign. l. d.: Oskar Herman 44

Jozo Janda

Rođen je u Kaptolu kraj Slavonske Požege 1911. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je 1938. godine u Zagrebu. Sudjelovao je u NOB-i od 1943. godine, gdje je djelovao kao scenograf Kazališta narodnog oslobođenja.

- 13. **Zbor u šumi** (Vis, srpanj/kolovoz 1944.)
lavirani tuš, kist, 126 x 112 mm
sign. nema

14. **Seljančica** (Vis, srpanj/kolovoz 1944.)
bajc, kist, 425 x 300 mm
sign. d. d.: Janda

Cvijeta Job

Rodila se 1924. godine u Beogradu. Član SKOJ-a postaje u petom razredu gimnazije u Splitu 1940. godine. U svibnju 1942. godine odlazi u NOB-u. Isprva je u Agitpropu Pokrajinskog komiteta KPH za Dalmaciju, gdje crta priloge za »Dnevne vijesti«, »Dalmatinski partizan«, »Žena u borbi«, a radi i na opremi i naslovnoj strani »Slobodne Dalmacije«. Godine 1943. izabrana je za člana Oblasnog odbora USAOH-a za Dalmaciju. Nakon kapitulacije Italije, u Livnu je izabrana u redakciju »Omladinske borbe«, glasila CK SKOJ-a. U vrijeme desanta na Drvar uspije se probiti kroz обруč i prebaciti na Vis. Izlagala je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1951. godine.

- 15. **Zbjeg** (Vis, 1944.)
tuš, pero, 100 x 173 mm
sign. nema

16. **Slobodna prodaja** (Vis, 1944.)
lavirani tuš, pero, kist, 120 x 185 mm
sign. d. d.: Slobodna prodaja

Alfred Krupa

Rođen je u Milkolovu, u Poljskoj, 1915. godine. Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Krakovu 1937. godine. Prije rata bio u logoru u Njemačkoj. U NOB-u odlazi 1943. godine. Bio je najprije borac, a zatim crtač u Propagandnom odjelu Štaba brigade. Izlagao je na izložbama umjetnika partizana Hrvatske u NOB-i.

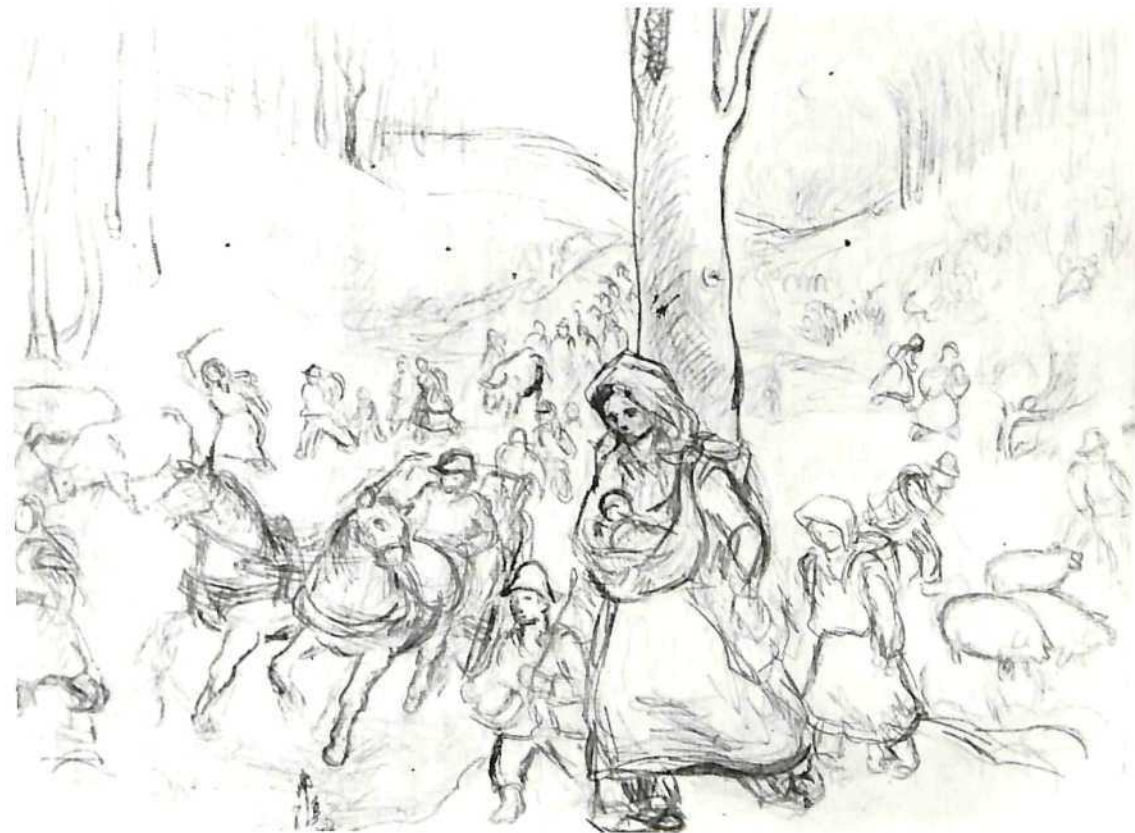
17. **Ličanka partizanka** (kolovoz 1944.)
lavirani tuš, pero, kist, 280 x 210 mm
sign. l. d.: Krupa A 1944.

18. **Referent saniteta** (Topusko, proljeće 1944.)
tuš, pero, 312 x 231 mm
sign. l. d.: Krupa A. 1944.

Slavko Marić

Rođen je u Derventi 1921. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu 1947. godine. Član je SKOJ-a od 1937. godine. U NOB-u odlazi 1942. godine. Radi u Agitpropu CK KPH za sjevernu Hrvatsku, a zatim rukovodi Agitpropom OK KPH Papučko-Krndijskog područja, pa Agitpropom Oblasnog komiteta SKOJ-a za Slavoniju. Od veljače 1944. godine radi u redakciji listova »Omladinski borac« i »Pionir«.

19. **Ljudi s Kozare** (Zagreb, jesen 1942.)
kreda, 261 x 212 mm
sign. nema

■ 20. **Skica za propagandni plakat 12** (Zvečevo, zima 1942/43.)
olovka, 209 x 300 mm
sign. nema

Andrija Maurović

Rođen je 1901. godine u Mulu, kraj Kotora. Slikarstvo je studirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Surađuje s NOP-om od 1941. godine, te je zatvaran 1941. i 1943. godine. U NOB-u odlazi 1944. godine. Bio je u VII. udarnoj diviziji, zatim u Propodjelu ONOO-a za Pokuplje, te u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAV-NOH-a.

21. **Partizanka mete** (oslobođeni teritorij, 1944/45.)
tuš, pero, 397 x 292 mm
sign. nema

22. **Iz partizanske kuhinje** (oslobođeni teritorij, 1944 - 45.)
olovka, bajc, kist, 396 x 298 mm
sign. nema

Franjo Mraz

Rođen je u Hlebinama 1910. godine. Slikar je samouk. Izlagao je s grupom »Zemlja«. 1941. godine je uhapšen i bježi prigodom sprovođenja u logor »Danica« kod Koprivnice. Bio je član AVNOJ-a i ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

■ 23. Izbjeglica (Banija, ljeto 1944.)
tuš, pero. 408 x 303 mm
sign. l. d.: Mraz 44, d. d.: Izbjeglica

Edo Murtić

Rođen je u Velikoj Pisanici 1921. godine. Pohađao je akademije likovnih umjetnosti u Beogradu i Zagrebu, gdje je i diplomirao. Studij je nastavio u Rimu. Ilegalno radi do kraja 1943. godine, kada odlazi u NOB-u. Do svibnja 1944. godine borac je II. moslavačke brigade, a zatim radi u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

- 24. **Bolničarka iz moje čete** (Topusko, kolovoz 1944.)
kreda, 310 x 215 mm
sign. olovkom d. d.: E. Murtić 1944 Topusko

- 25. **Pred zgarištem** (Topusko, kolovoz 1944.)
ugljen, 313 x 235 mm
sign. nema

- 26. **U zbjegu** (Glina, rujan 1944.)
litografija, 470 x 338 mm
sign. olovkom d. d.: E. Murtić 1944 Glina

- 27. **Drugarica** (Glina, listopad 1944.)
kreda, 422 x 289 mm
sign. d. d.: E. Murtić Glina X-44

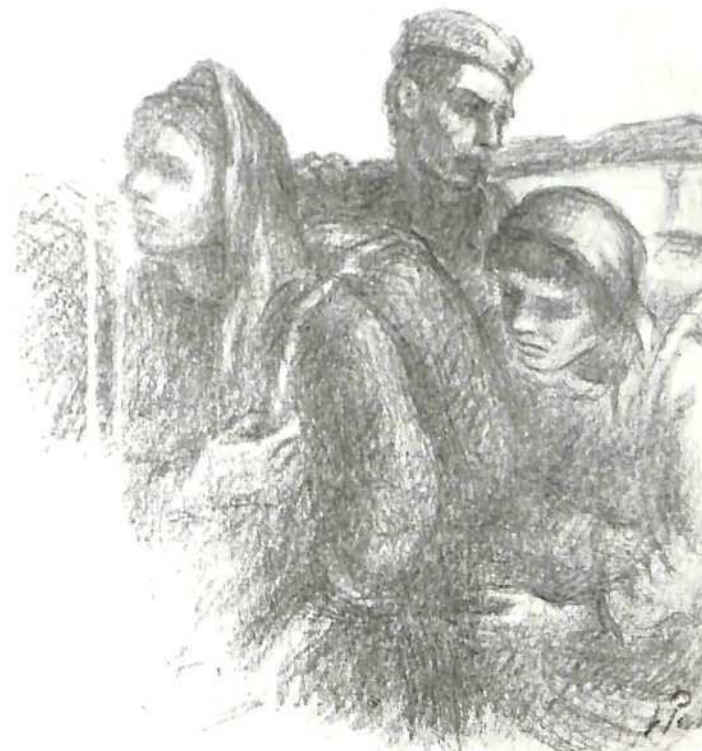
- 28. **Drugarica Mirjana** (Topusko, listopad 1944.)
smeđa boja, kist, 310 x 223 mm
sign. d. d.: E. Murtić X-44; olovkom:
Topusko Drugarica Mirjana Popović

- 29. **U hodu** (Topusko, studeni 1944.)
smeđa boja, kist, 310 x 217 mm
sign. d. d.: E. Murtić XI-44

Vjekoslav Parać

Rodio se 1904. godine u Splitu. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1926. godine. Studije nastavio u Parizu i Rimu. Nakon okupacije Splita pridružuje se NOP-u, a 1944. odlazi u NOB-u. Neko vrijeme se zadržava na području Dalmatinske zagore, a zatim odlazi na Hvar i Vis, gdje je bio referent za umjetničke spomenike pri Obilaskom NOO Dalmacije. Izlagao je na ilegalnoj izložbi u Splitu 1943. godine i na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Umirovljen je profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

■ 30. **Karavana uz Kozjak** (Brštanovo, 1944.)
olovka, 200 x 250 mm
sign. d. d.: VParać; d. d.: Karavana uz Kozjak 44

Oton Postružnik

Rođen je 1900. godine u Mariboru. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1924. godine i nastavio studije u Parizu i Rimu. Jedan je od osnivača grupe »Zemlja«. Zbog ilegalnog rada uhapšen je 1942. godine, a u NOB-u odlazi 1943. godine. Kao borac nalazio se na Korčuli, Hvaru i Visu, odakle je prebačen u koloniju slikara-partizana Hrvatske u Cozzanu, u Italiji. 1944. godine vraća se u zemlju i radi u likovnoj grupi pri Kulturno-umjetničkom odjelu ZAVNOH-a u Topuskom. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Bio je profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Umro je 21. I. 1978. u Zagrebu.

31. **U očaju** (Cozzano, ljeto 1944.)
lavirana sepija, kist, 420 x 309 mm
sign. nema

■ 32. **Pokolj II** (Cozzano, ljeto 1944.)
lavirana sepija, kist, 345 x 512 mm
sign. nema

Vlado Potočnjak

Rođen je u Strugi 1924. godine. Završio učiteljsku školu u Zagrebu. U siječnju 1943. godine odlazi u NOB-u, gdje radi kao slikar u XVII. udarnoj slavonskoj brigadi, a zatim u XXVIII. udarnoj slavonskoj diviziji, ilustrira brigadne i bataljonske novine. Po oslobođenju zemlje, 1945. godine priređuje samostalnu izložbu u Samoboru i Varaždinu s radovima nastalima u ratu.

- 33. **Bijeg iz zapaljenog sela** (Slavonija, 1944.)
boja, papir, 548 x 367 mm
sign. d. u sredini tušem: Bijeg iz zapaljenog sela. Slavonija, 1944 - V. Potočnjak; olovkom d. d.: Vlado Potočnjak

Zlatko Prica

Rođen je u Pečuhu 1916. godine. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1940. godine. Zbog ilegalnog rada uhapšen u ljeto 1941. godine i interniran u logor »Danica« kraj Koprivnice, u kojem ostaje do kraja godine. 1943. godine priključuje se partizanima na Žumberku. Jedno vrijeme radi u tehnici OK KPH za Pokuplje, a zatim je scenograf Centralne kazališne družine. Od proljeća 1944. godine radi u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

34. **Partizanka** (Rakovica, ožujak 1944.)
tuš, kist, 308 x 223 mm
sign. d. d.: Prica 44.

35. **Veljunske sirotice** (Veljun, travanj/svibanj 1944.)
tuš, kist, 319 x 239 mm
sign. d. d.: Prica 44

36. **Partizanka** (Šibenik, veljača/ožujak 1945.)
tuš, pero, 310 x 232 mm
sign.: d. d.: Prica 45.

■ 37. **Studija partizanke** (Topusko, rujan 1944.)
smeđa kreda, 365 x 371 mm
sign. d. d.: P. 44.

38. **Moja žena** (Šibenik, veljača/ožujak 1945.)
sepija, kist, 393 x 290 mm
sign. d. d.: Prica 1945.

Vanja Radauš

Rođen je 1906. godine u Vinkovcima. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu 1930. godine, a studije nastavio u Parizu. Pripadnik je grupe »Zemlja«. Ilegalno surađuje s NOP-om od 1941, a 1943. godine odlazi u NOB-u. Bio je član predsjedništva ZAVNOH-a i radio u njegovom Kulturno-umjetničkom odelu. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Bio je profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Umro je u Zagrebu 1975. godine.

39. **Žena iz Like** (oslobođeni teritorij Hrvatske, 1943/44.)
akvarel, kist, 313 x 225 mm
sign. nema

40. **Partizanka** (oslobođeni teritorij Hrvatske, 1943/44.)
lavirani tuš, kist, 300 x 218 mm
sign. nema

41. **Ranjena Kordunašica** (oslobođeni teritorij Hrvatske, 1943/44.)
akvarel, kist, 298 x 214 mm
sign. nema

■ 42. **Bolničarka** (oslobođeni teritorij Hrvatske, 1944.)
sepija, kist, 302 x 213 mm
sign. nema

Stjepan Rajković

Rođen je u selu Hrašće 1923. godine. Izučio je soboslikarski zanat. U NOB-u odlazi 1943. godine. Bio je u Turopoljskom posavskom odredu, a zatim je radio u Žumberačkoj tehničari, te u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

- 43. **Plavokosa Jevrejka**, (Topusko, 1944.)
tuš, pero, 209 x 194 mm
sign. nema

- 44. **Telefonistkinja** (Glina, 1944.)
tuš, pero, 290 x 226 mm
sign. olovkom d. d.: Rajković

- 45. **Drugarica recitira** (Topusko, 1944.)
tuš, 220 x 175 mm
sign. d. d.: Rajković

Nikola Reiser

Rođen je u Samoboru 1918. godine. Studirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1939 - 1943. godine, kada odlazi u NOB-u. Isprva radi u tehnici na Žumberku, a kasnije u Kulturno-umjetničkom odjelu ZAVNOH-a. Sada je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Reiser Nik

46. **Ples uz usnu harmoniku** (Liješće, 1944.)
akvarelirani bajc, pero, kist, 391 x 295 mm
sign. d. u sredini: Ples uz usnu harmoniku; d. d. Lešće
44. Reiser

47. **Ratni ručak** (Keseri, 1944.)
lavirani bajc, kist, pero, 195 x 255 mm
sign. d. d.: Reiser Nik

Vojka Ružić

Rođena je 1919. godine u Splitu. Studij slikarstva započela 1939. godine u Zagrebu, ali mora prekinuti zbog ilegalnog rada u ljevičarskim studentskim organizacijama. U NOB-u odlazi 1943. godine. Isprva radi u tehnici Okružnog komiteta za Makarsku, a zatim prebačena na Hvar, u tehniku Oblasnog komiteta SKOJ-a za Dalmaciju. S Hvara i Visa stiže u siječnju 1944. u Italiju, gdje radi na prijemu i organizaciji našeg zbjega. Već u veljači iste godine odlazi u Afriku s prvom grupu, sa zadatkom prihvata našeg zbjega iz Dalmacije. U El Shattu radi u tehnici Centralnog odbora zbjega, ilustrira s Kuzmom Vitaljićem »Početnicu«, pojedine brojeve »Omladinske riječi«, »Žena zbjega«, »Naš pionir« i »Pionirski prilog«.

■ 48. **Djevojčice** (El Shatt, 1944.)
tuš, pero, olovka, 228 x 214 mm
sign. d: Ružić Vojka

Vilim Svečnjak

Rođen je u Zagrebu 1906. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu 1933. godine. Iza toga studijski boravi u Parizu. Izlaže s grupom »Zemlja«. Zbog suradnje s NOP-om osuđen 1943. godine na smrt, bježi u Italiju. Krajem 1944. vraća se na oslobođeni teritorij Dalmacije. Kulturno-umjetnički odsjek ZAVNOH-a upućuje ga na Rijeku sa zadatkom da sudjeluje u kulturnoj obnovi grada.

49. **Na zgarištu** (između Splita i Rijeke, 1944/45.)
lavirana sepija, kist, 316 x 203 mm
sign. olovkom l. g.: Svečnjak

■ 50. **Bijeg pred okupatorom** (između Splita i Rijeke
1944/45.)
tuš, kist, 355 x 245 mm
sign. olovkom d. d.: Svečnjak

Ljudevit Šestić

Rođen je u Zagrebu 1900. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Zagrebu 1925. godine, studije nastavio u Parizu. U NOB-u odlazi 1943. godine. Radio je u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

Umro je u Zagrebu 1962. godine.

■ 51. **Bjegunci** (na Jadranu, 1944.)
olovka, 237 x 327 mm
sign. d. d.: Bjegunci Šestić 1944

Petar Šimaga

Rođen je u Odri 1912. godine. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1935. godine. U NOB-u odlazi 1943. godine, te radi u likovnoj grupi Kulturno-umjetničkog odjela ZAVNOH-a. Radio je na ilustraciji Početnice ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

Umro je u Zagrebu 1961. godine.

- 52. **Djevojka kod čitanja** (oslobođeni teritorij Hrvatske, travanj 1944.)
tinta, pero, 258 x 195 mm
sign. d. u sredini: Djevojka kod čitanja; d. d.: 43.

- 53. **Mati** (Kordun, 1944.)
tuš, pero, 299 x 214 mm
sign. d. d.: Mati Šumski Kordun 1944

- 54. **Majka** (Kordun, 1944.)
tuš, pero, 261 x 205 mm
sign. d. d.: Šumski 1944

Duro Tiljak

Rođen je u Zagrebu 1895. godine. Studirao je slikarstvo kod Kandinskog u Moskvi, te na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je i diplomirao 1923. godine. Studije nastavio u Parizu. Bio je član grupe »Zemlja« i uređivao i surađivao u mnogim ljevičarskim časopisima. U NOB-u odlazi 1942. godine. Bio je vijećnik AVNOJ-a i ZAVNOH-a, radio u koloniji umjetnika-partizana Hrvatske u Cozzanu i u Kulturno-umjetničkom odjelu ZAVNOH-a. Izlagao je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i. Bio je profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Umro je u Zagrebu 1965. godine

55. Bosančica (Cozzano, travanj 1944.)

tuš, akvarel, kist, 423 x 301 mm

sign. l. g.: Tiljak

■ **56. U zbjegu** (Italija, ljeto 1944.)

crvena kreda, 285 x 548 mm

sign. nema

57. Iz jame (Italija, lipanj 1944.)

tuš, kist, 297 x 399 mm

sign. d. d.: Tiljak

58. Banijski zbjeg (Cozzano, ožujak 1944.)

tuš, trska, 462 x 616 mm

sign. d. d.: Tiljak

Zdenko Venturini

Rođen je u Bakru 1922. godine. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1951. godine. Suraduje s NOP-om od 1941. godine, a u NOB-u odlazi 1943. godine. Radio je u tiskari Propodjela Okružnog NOO-a za Hrvatsko primorje. Izlagao je na izložbi crteža i fotografija u Delnicama 1944. godine. Danas je profesor Pedagoške akademije u Zadru.

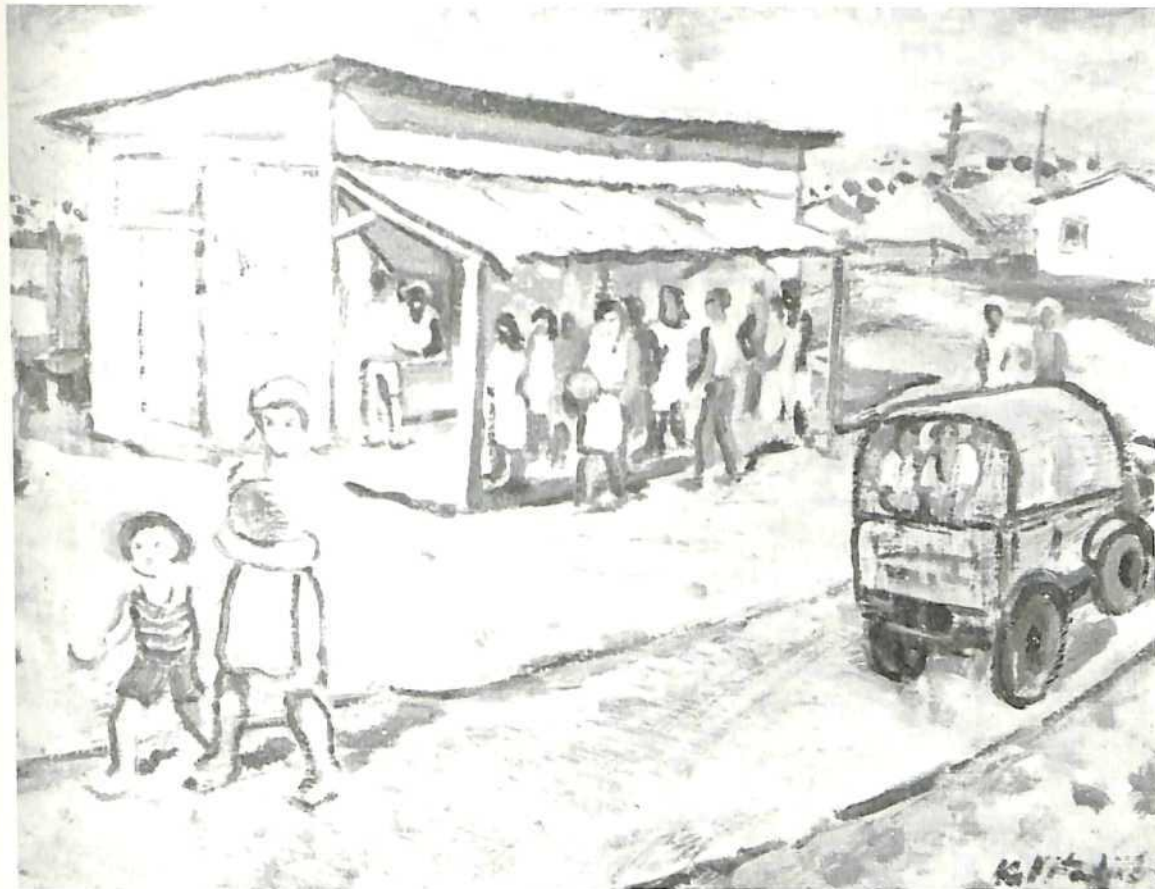
■ 59. **Zlodjela okupatora** (logor na Smolniku, rujan 1944.)
tuš, kist, 322 x 239 mm
sign. nema

60. **Seljanka** (logor na Smolniku, listopad 1944.)
tuš, kist, pero, 318 x 240 mm
sign. nema

Kuzma Vitaljić

Rođen je u Komiži 1904. godine. Završio je Višu pedagošku školu. Boravi u Komiži, a zatim je krajem 1943. godine poslan preko Italije u El Shatt, u Egipat, gdje radi na pripremanju za početak nastave djece dalmatinskog zbjega. Osim pedagoškim radom, tamo se bavio i ilustracijama Pionirske početnice i na organiziranju izložbi zbjega u Kairu i Aleksandriji, na kojima je i sam izlagao.

61. **Šatori** (El Shatt, 1944.)
ulje, platno, 430 x 545 mm
sign. na poledini: K. Vitaljić El Shat 44

62. **Kantina** (El Shatt, 1944.)
ulje, platno, 510 x 405 mm
sign. d. d.: K Vitaljić 44

Adolf Weiler

Rođen je u Bosanskom Novom 1885. godine. Diplomirao je na Šumarskom fakultetu u Zagrebu, a usporedno učio slikarstvo kod Tomislava Krizmana. Na njegov poticaj studira slikarstvo u Beču i Münchenu. Radeći u svojoj struci, uporedo se bavio slikarstvom do smrti. Suradivao je s NOP-om, a 1943. godine je uhapšen i osuđen na smrt. Uoči izvršenja presude uspije pobjeći i priključuje se partizanima u Moslavini. Radio je u Okružnom NOO-u za Moslavinu.

Umro je u Zagrebu 1968. godine.

■ **63. Kandidat za Jasenovac** (Popovača, 1942.)
smeđa kreda, sivi papir, 415 x 291 mm
sign. d. d.: Weiler

64. Dolaze (oslobođeni teritorij Moslavine, 1944.)
smeđa kreda, 418 x 299 mm
sign. d. d.: Weiler

Antun Zupa

Rodio se 1897. godine u Splitu. Isprva je studirao arhitekturu u Beogradu, a zatim na Umjetničkoj akademiji u Münchenu i Berlinu. Diplomirao je 1930. godine na Akademiji u Zagrebu. Od travnja 1942. godine bio je suradnik NOP-a u Splitu, a poslije i član ilegalnog NOO-a. Izlagao je na ilegalnoj izložbi u Splitu 1943. godine i na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

Umro je u Splitu 1969. godine.

■ 65. Partizanska majka pere sinu košulju (Split, 1942.)

tuš, pero, 280 x 187 mm
sign. olovkom d. u sredini: 1942. A. Zupa

66. Partizanska majka u okupaciji (Split, 1944.)

olovka, 208 x 170 mm
sign. g. rub: Partizanska majka u okupaciji A. Zupa

- 67. Ženski portret
akvarel, kist, 480 x 320 mm
sign. nema

na poledini
Portret muškarca
kreda
sign. nema

Ante Kostović

Rođen je u Velikom Drveniku. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1941. godine. U NOB-u odlazi 1941. godine. Član je Kotarskog komiteta Trogira, a od 1943. godine je zamjenik političkog komesara II. čete II. bataljona Mosorskog odreda. U dalmatinskom zbjegu u El Shattu bio je politkomesar grupe umjetnika, a od veljače 1944. godine je politkomesar kazališne grupe zbjega. Izlagao je na izložbama zbjega u Kairu i Aleksandriji.

■ 68. **Zbjeg** (El Shatt, 1944.)
patinirana sadra, v. 310 mm
sign: AK 44

Stella Skopal

Rođena je 1904. godine u Zagrebu. Završila je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, odsjek kiparstva, a zatim se specijalizirala za keramiku u Beču. Za vrijeme okupacije bila je internirana u Italiji. Prebjegavši 1943. godine na jug, radi u savezničkoj bolnici u Bariju, a zatim je dodijeljena našoj grupi umjetnika-partizana u Cozzanu, u Italiji. Sudjelovala je na izložbama umjetnika-partizana Hrvatske u NOB-i.

69. **Na bijegu** (Cozzano, 1944.)
terracotta, v. 480 mm
sign. d. l.: S Skopal 44

70. **Partizansko kolo** (Italija, 1944.)
bronca, v. 160 mm
sign. nema

71. **Partizan i partizanka** (Italija, 1944.)
bronca, v. 130 mm
sign. nema

Izdavač:
Muzej revolucije naroda Hrvatske
Urednik kataloga:
Bogdan Lasić
Izložba i katalog:
Dolores Ivanuša
Likovna postava izložbe, katalog, plakat i pozivnica:
Vjekoslav Fabić - Holi
Fotografija: Zlatko Movrin
Tehnička izvedba:
Dmitar Gorjanc i Miljenko Mihaljević
Naklada:
1.000 primjeraka
Tisak:
Offsetni tisak, INTERPROGRES, Zagreb

Napomena: Ako nije posebno naznačeno,
svi crteži su rađeni na papiru.